

АНОТОВАНИЙ ЗВІТ
за завершеним науковим дослідженням і розробкою за 2023–2024 роки

Тема: «Судово-психіатрична оцінка психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів».

Керівник роботи: Марценковська Інна Іванівна, кандидат медичних наук, старший дослідник.

Номер державної реєстрації: 0123U100507.

Повне найменування організації-виконавця: Державна установа «Інститут судової психіатрії Міністерства охорони здоров'я України».

Назва пріоритетного тематичного напрямку організації-виконавця: наукові дослідження в галузі загальної, судової та дитячої психіатрії.

Дослідження виконується відповідно до розділу «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань» Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2023 року — додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 942 (зі змінами) та Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018–р (в частині здійснення психіатричної допомоги на принципах доказовості, дотримання основоположних прав людини). Дослідження виконується також в рамках п. 11 Плану заходів з реалізації Стратегії протидії катуванням у системі кримінальної юстиції, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1344–р в частині забезпечення сталої практики проведення судово-психіатричної експертизи під час розслідування фактів катування.

Строк виконання НДР: 2 роки, з 01.01.2023 по 31.12.2024.

Обсяг коштів виділених на виконання розробки за весь період (згідно із запитом/фактичний): 678,85 тис. гривень / 678,85 тис. гривень.

1. Інформація про групу авторів/виконавців проєкту: (включаючи наукового керівника, відповідального виконавця та авторів проєкту):

доктори наук — 3; кандидати наук — 4;

молоді вчені до 35 років — 0; з них кандидатів — 0, докторів — 0;

наукові працівники без ступеня — 1;

інженерно-технічні кадри — 0; допоміжний персонал — 0;

докторанти — 0; аспіранти — 0; студенти — 0.

Разом — 8.

2. Контактні дані

Таблиця 1

№ з/п	Власне ім'я, прізвище	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада і місце основної роботи	Вік
1.	Інна Марценковська	канд. мед. наук	ст. досл.	провідний науковий співробітник відділу наукових досліджень психічних розладів дітей та підлітків, керівник клініки дитячої та підліткової психіатрії ДУ «ІСП МОЗ України»	55
2.	Оксана Олійник	д-р мед. наук	с. н. с.	заступник генерального директора з наукової роботи та освітньої діяльності, головний судово-психіатричний експерт Центру судових експертиз ДУ «ІСП МОЗ України»	48
3.	Сергій Шум	канд. мед. наук		генеральний директор ДУ «ІСП МОЗ України»	42
4.	Олександр Ревенок	д-р мед. наук	проф.	провідний науковий співробітник відділу наукових досліджень судово-психіатричної експертизи ДУ «ІСП МОЗ України»	61
5.	Олена Козерацька	д-р мед. наук		провідний науковий співробітник відділу наукових досліджень судово-психіатричної експертизи ДУ «ІСП МОЗ України»	59
6.	Олексій Суховій			в. о. молодшого наукового співробітника відділу координації наукових досліджень та освітньої діяльності ДУ «ІСП МОЗ України»	40
7.	Андрій Каніщев	канд. мед. наук		в. о. завідувача відділу наукових досліджень судово-психіатричної експертизи ДУ «ІСП МОЗ України»	48
8.	Олександра Радзевілова	канд. психол. наук		провідний науковий співробітник відділу наукових досліджень судово-психіатричної експертизи ДУ «ІСП МОЗ України»	36

3. Анотація

Судово-психіатрична експертна оцінка психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів є новим, трудомістким та малорозробленим у науково-методичному відношенні напрямом судово-психіатричної експертизи. Проведення таких експертиз вимагає від експерта знання особливостей контингенту підекспертних. Необхідним є чітке дотримання судово-психіатричним експертом меж компетенції, врахування процесуальної та

організаційної специфіки таких експертиз. У процесі наукового дослідження передбачалося формування нових теоретичних уявлень щодо діагностики та судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів потерпілих від воєнних злочинів, наукова оцінка найтипівіших помилок при проведенні судово-психіатричної експертизи відносно вказаного контингенту досліджуваних, формулювання науково обґрунтованих пропозицій щодо методичних підходів та оптимальних організаційних форм проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів.

На першому етапі дослідження проведено системне аналітичне дослідження наукових проблем судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів, розпочато аналіз статистичних даних стосовно цього контингенту підекспертних та аналіз практики проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів на власному експертному матеріалі.

На другому етапі проведено аналізу практики проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів у різних регіонах України, в тому числі на власному експертному матеріалі, а також вивчення клінічної структури психічних розладів у досліджуваного контингенту підекспертних.

4. Мета, основні завдання та їх актуальність.

1) Наукова гіпотеза.

Наукове обґрунтування оптимальних організаційних форм застосування спеціальних знань в частині експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів сприятиме оптимізації діяльності судово-психіатричної служби у світлі сучасних наукових, соціальних та економічних вимог. Розробка методичних принципів проведення судово-психіатричної експертизи відносно такого контингенту сприятиме стандартизації та доказовості експертних висновків, а відтак забезпеченню основних вимог чинного кримінального процесуального законодавства щодо висновку експерта та виконанню базових положень Закону України «Про судову експертизу» стосовно законності та об'єктивності судової експертизи.

Доказова, методологічно несуперечлива та науково організована судово-експертна оцінка психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів сприятиме правильному здійсненню правосуддя, підвищенню доказовості та обґрунтованості судових рішень у кримінальному провадженні, у тому числі в аспекті міжнародної юстиції, запобігатиме судовим помилкам, зменшить ризик порушення прав людини.

2) Мета і завдання.

Мета — розробка методологічних та організаційних підходів до судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів.

Завдання:

- Вивчити клінічну структуру психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів.

- Дослідити практику проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів у різних регіонах України, а також на власному експертному матеріалі.
- Дослідити наявність та характер причинно-наслідкового зв'язку між психічними розладами у потерпілих та скоєними відносно них воєнними злочинами.
- Науково обґрунтувати методичні та методологічні принципи судово-психіатричної експертизи потерпілих від воєнних злочинів.
- Запропонувати оптимальні підходи до організації судово-психіатричної експертизи потерпілих від воєнних злочинів.

3) Дизайн дослідження

Інформаційно-аналітичний етап	Дослідити практику проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів у різних регіонах України, а також на власному експертному матеріалі.
Скринінговий етап	Вивчити клінічну структуру психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів.
Аналітично-дослідницький етап	Дослідити наявність та характер причинно-наслідкового зв'язку між психічними розладами у потерпілих та скоєними відносно них воєнними злочинами. Розробити критерії судово-психіатричної оцінки встановлення причинно-наслідкових зв'язків.
Заключний етап	Розробити та науково обґрунтувати методичні та методологічні принципи судово-психіатричної експертизи потерпілих від воєнних злочинів. Запропонувати оптимальні підходи до організації судово-психіатричної експертизи потерпілих від воєнних злочинів.

4) *Об'єкт дослідження* — психічні розлади у потерпілих від воєнних злочинів.

5) *Методи дослідження*. Інформаційно-аналітичний, епідеміологічний, клініко-психопатологічний; метод експертного дослідження матеріалів справ та медичної документації; статистичні методи.

6) *Кінцеві точки дослідження (індикатори ефективності)*.

Медична ефективність полягатиме в обґрунтуванні нових концептуальних підходів щодо діагностики та судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів.

Соціальна ефективність забезпечуватиметься дотриманням вимог законодавства у частині законності та об'єктивності судової експертизи;

підвищенню обґрунтованості судових рішень, попередженню порушень прав людини.

Економічна ефективність буде визначатися переглядом існуючих підходів до організації судово-психіатричної експертизи, що сприятиме оптимізації діяльності судово-психіатричної служби.

5. Одержані наукові та науково-прикладні результати

Таблиця 2

Заплановані та отримані результати досліджень

Номер етапу / строки	Назва етапу	Заплановані результати	Отримані результати
I 01.01.2023–31.12.2023	Системне дослідження наукових проблем судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів	Провести системне аналітичне дослідження наукових проблем судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів, проаналізувати статистичні дані стосовно цього контингенту підекспертних, розпочати аналіз практики проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів на власному експертному матеріалі.	Проведено аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми. Розроблено робочу документацію, розроблено та апробовано карту дослідження. Відібрано та проаналізовано понад 600 тематичних висновків судово-психіатричної експертизи. За результатами дослідження: <ul style="list-style-type: none"> • проведено 5 загальноукраїнських семінарів (в рамках безперервного професійного розвитку); • прочитано 8 тренінгів та лекцій для прокурорів, працівників слідчих підрозділів Національної поліції м. Києва, поліцейських служби ювенальної превенції, працівників Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; • опубліковано 2 тези в матеріалах міжнародної науково-практичної конференції; • зроблено 7 доповідей на науково-практичній конференції з міжнародною участю; • опубліковано 1 монографію; • опубліковано 1 статтю у виданні, що індексується у наукометричній базі «Scopus»; • розроблено 6 навчальних планів і програм.
II 01.01.2024–	Системний аналіз практики	Провести аналіз практики проведення судово-психіатричної	Проведено статистичну обробку та систематизацію здобутих даних за допомогою карти дослідження.

31.12. 2024	проведення судово-психіатричної експертизи потерпілих від воєнних злочинів	експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів у різних регіонах України, в тому числі на власному експертному матеріалі, вивчити клінічну структуру психічних розладів у досліджуваного контингенту підекспертних.	<p>Додатково відібрано та проаналізовано 80 тематичних висновків судово-психіатричної експертизи.</p> <p>Досліджено клінічну структуру психічних розладів у досліджуваного контингенту підекспертних.</p> <p>За результатами дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведено 9 загальноукраїнських семінарів та майстер-класів (в рамках безперервного професійного розвитку); • прочитано 2 лекції для прокурорів України; • проведено навчання з працівниками Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму; • опубліковано 9 тез у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій; • зроблено 12 доповідей на науково-практичних конференціях з міжнародною участю; • опубліковано 1 монографію; • опубліковано 1 статтю у виданні, що індексується у наукометричній базі «Scopus»; • розроблено 1 клінічний протокол, затверджений МОЗ України; • розроблено 12 навчальних планів і програм.
-------------	--	--	---

6. Фінансове обґрунтування витрат

загальна вартість проекту: 678,85 тис. грн. (шістсот сімдесят вісім тисяч вісімдесят гривень), у тому числі витрати на реалізацію проекту за роками: 2023 рік — 266,65 тис. грн. (двісті шістьдесят шість тисяч шістьсот п'ятдесят гривень); 2024 рік — 412,20 тис. грн. (чотириста дванадцять тисяч двісті гривень) (тис. гривень):

Таблиця 3

Статті витрат	Рік 1 2023	Рік 2 2024	За весь термін виконання проекту
1. Витрати на оплату праці	218,57	337,87	556,44
2. Нарахування на оплату праці	48,08	74,33	122,41
Усього	266,65	412,20	678,85

7. Новизна отриманих результатів роботи.

В ході виконання науково-дослідної роботи проведено аналіз практики проведення судово-психіатричної експертизи відносно потерпілих від воєнних злочинів у різних регіонах України, в тому числі на власному експертному матеріалі (експертизи, проведені в ДУ «Інститут судової психіатрії МОЗ України» та в її територіальних філіях), досліджено клінічну структуру психічних розладів у досліджуваного контингенту підекспертних.

8. Перелік публікацій за тематикою завершеного наукового дослідження і розробки у виданнях що індексуються у Web of Science відповідно до SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports*

Таблиця 4

№	Бібліографічні дані	Квартиль (Q1–Q4)
1	<i>Bilyk L., Korylchuk N., Maltsev D., Rudenko M., Kozeratska O.</i> Transformation of Ukrainian healthcare to the new conditions of development: risks, solutions, modernisation options // <i>Georgian Medical News</i> . — 2023. — № 11. — P. 47–52. — Mode of access: https://www.geomednews.com/Articles/2023/11_2023/47-52.pdf .	Q3
2	<i>Toporetska Z., Aymedov C., Synitska T., Oliinyk O.</i> A socio-psychological portrait of a pathological gambler as a prerequisite for preventing gambling addiction (gambling disorder) // <i>Medicni perspektivi</i> [Internet]. — 2024. — Vol. 29, № 1. — P. 143–150. — Mode of access: https://journals.uran.ua/index.php/2307-0404/article/view/301141 . — DOI: https://doi.org/10.26641/2307-0404.2024.1.301141	Q4

* Навести інформацію щодо публікацій виключно за тематикою наукового проєкту.

** Вказати DOI або надати активне посилання на публікацію. Коротко описати внесок у статтю (до 200 знаків).

9. Статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України —

Таблиця 5

№ з/п	Повні дані статей
—	—

10. Перелік основних доповідей на з'їздах, конгресах, симпозіумах та науково-практичних конференціях

1) *Шум С. С.* Реформа служби судово-психіатричної експертизи в Україні. — Доповідь на II Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 20.04.2023–21.04.2023).

2) *Олійник О. П.* Законодавчі підстави та юридичні наслідки «специфічних» психіатричних оглядів. — Доповідь на II Науково-практичній конференції з

міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 20.04.2023–21.04.2023).

3) *Шум С. С., Радзевілова О. В.* Щодо ризиків повторної психотравматизації потерпілих від насильницьких злочинів під час комплексної судової психолого-психіатричної експертизи. — Доповідь на II Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 20.04.2023–21.04.2023).

4) *Ревенок О. А., Канищев А. В.* Потерпілі від воєнних злочинів: труднощі діагностики психічних розладів під час судово-психіатричної експертизи. — Доповідь на II Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 20.04.2023–21.04.2023).

5) *Олійник О. П.* Виклики війни, що змінюють судову психіатрію. — Доповідь на VI науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психосоматична медицина: наука та практика» (м. Київ, 02.11.2023–03.11.2023).

6) *Олійник О. П., Шум С. С., Ревенок О. А.* Актуальні питання судово-психіатричної експертизи у 2022–2023 роках. — Доповідь на V міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу» (м. Київ, 21.12.2023).

7) *Радзевілова О. В., Ревенок О. А., Канищев А. В.* Окремі помилки у призначенні судово-психологічної експертизи відносно потерпілих у кримінальному провадженні. — Доповідь на V міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу» (м. Київ, 21.12.2023).

8) *Канищев А. В., Шум С. С.* Особливості судово-психіатричної експертизи потерпілих під час війни. — Доповідь на III Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 22.03.2024–23.03.2024).

9) *Олійник О. П.* Законодавчі та медичні проблеми встановлення стану сп'яніння у водіїв та інших категорій осіб. — Доповідь на III Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 22.03.2024–23.03.2024).

10) *Козерацька О. А.* Актуальні проблеми судово-психіатричної експертизи відносно осіб, які скоїли сексуальні злочини. — Доповідь на III Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності» (м. Київ, 22.03.2024–23.03.2024).

11) *Канищев А. В., Олійник О. П., Шум С. С., Ревенок О. А., Радзевілова О. В.* До питання про судово-психіатричну експертну оцінку безпорадного стану. — Доповідь на VI щорічній науково-практичній конференції «Актуальні питання

судової експертології, криміналістики та кримінального процесу» (м. Київ, 20.12.2024).

12) Радзевілова О. В., Канищев А. В., Олійник О. П., Шум С. С., Ревенок О. А. Щодо судово-психологічної експертизи неповнолітніх у кримінальному процесі. — Доповідь на VI щорічній науково-практичній конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу» (м. Київ, 20.12.2024).

13) Осуховська О. С., Гічун В. С., Олійник О. П., Лихолат В. І., Коваленко Н. В., Табачнікова В. С. Актуальні питання психічного здоров'я в секторі безпеки та оборони України в умовах війни. — Доповідь на III Всеукраїнському міжвідомчому психологічному форумі «Забезпечення психологічної допомоги в секторі безпеки та оборони України» (м. Київ, 30.05.2024).

14) Осуховська О. С., Гічун В. С., Олійник О. П., Лихолат В. І., Табачнікова В. С., Коваленко Н. В. Актуальні питання курації в сфері психічного здоров'я працівників правоохоронних органів в умовах війни. — Доповідь на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів» (м. Київ, 30.05.2024).

15) Осуховська О. С., Кононець О. М., Яремова С. О., Патрушева Г. М., Лихолат В. І., Карпунова О. В., Синицька Т. В. Актуальні питання психічного здоров'я працівників правоохоронних органів України в умовах війни — Доповідь на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми психологічного забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів» (м. Київ, 30.05.2024).

16) Козерацька О. А. Судово-психіатрична оцінка осіб, які вчинили сексуальні злочини. — Доповідь на IV Всеукраїнському форумі судових експертів «Судово-експертна діяльність: збереження наукового та кадрового потенціалу в умовах воєнного стану» (Львів, 2024 р.).

17) Козерацька О. А. Судово-психіатрична оцінка психічних порушень у потерпілих осіб внаслідок кримінальних сексуальних правопорушень. — Доповідь на науково-практичному симпозиумі з міжнародною участю «Мультидисциплінарний підхід як ефективна парадигма надання психіатричної, неврологічної та наркологічної допомоги під час війни» (м. Харків, 17.10.2024–18.10.2024).

18) Козерацька О. А., Олійник О. П., Адаменко М. В. Судово-психіатрична оцінка психічних порушень у потерпілих осіб внаслідок сексуальних кримінальних злочинів. — Доповідь на міжнародній науково-практичній конференції «Наука, технологія та суспільство: виклики та перспективи розвитку в сучасному світі («Science, technology and society: challenges and prospects for development in the modern world») (Фінляндія, Тампере, 2024 р.).

19) Радзевілова О. В., Олійник О. П., Канищев А. В. Потерпілі як об'єкт комплексної судової психолого-психіатричної експертизи. — Доповідь на міжнародній науково-практичній конференції «Наука, технологія та суспільство: виклики та перспективи розвитку в сучасному світі («Science,

technology and society: challenges and prospects for development in the modern world») (Фінляндія, Тампере, 2024 р.).

11. Монографії та/або розділи монографій за темою проєкту.

Таблиця 6

№	Повні дані монографій (розділів) (підкреслити прізвища авторів зі списку виконавців)	Кількість друкованих аркушів
1	<i>Kozeratska O. A.</i> Forensic psychiatric study of persons having committed their crimes on sexual background. — Warsaw: RS Global, 2023. — 276 p. — Mode of access: https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/64 ; https://doi.org/10.31435/rsglobal/056	276
2	<i>Осуховська О. С., Олійник О. П., Хаустова О. О., Лихолат В. І.</i> Актуальні питання охорони психічного здоров'я громадян України на сучасному етапі // Ukrainian science and education in the conditions of European integration: Collective monograph / Compiled by V. Shpak; Ed. S. Tabachnikov. — Sherman Oaks: GS Publishing Services, 2024. — P. 91–105.	15

12. Практична цінність для економіки та суспільства.

У результаті виконання НДР одержані сучасні дані щодо соціально-демографічних особливостей потерпілих від воєнних злочинів та клінічних особливостей психічних розладів у вказаного контингенту підекспертних. Визначено дискусійні питання та існуючі недоліки у практиці судово-психіатричної експертної оцінки психічних розладів у таких потерпілих. Отримали наукову оцінку найтипівіші помилки при проведенні судово-психіатричної експертизи. Запропоновані методичні підходи до судово-психіатричної оцінки психічних розладів у потерпілих від воєнних злочинів.

Результати дослідження впроваджуються у практичну діяльність судово-психіатричних експертних підрозділів України та включені до програм післядипломної освіти лікарів — судово-психіатричних експертів.

13. Список реальних замовників наукової та науково-технічної продукції.

Таблиця 7

№ з/п	Реквізити замовників, з якими укладено договори щодо передачі результатів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок, або документи, що підтверджують використання їх замовником	Документи, що підтверджують використання результатів

1.	Міністерство охорони здоров'я України (вул. М. Грушевського, м. Київ, 01601)	Наказ МОЗ України від 24.02.2020 № 509 Наказ МОЗ України від 17.11.2020 № 2651 Наказ МОЗ України від 06.09.2021 № 1879
2.	Національний університет охорони здоров'я ім. П. Л. Шупика, кафедра загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології (вул. Дорогожицька, 9, м. Київ, 04112).	Договір від 09.12.2022 № 26

14. Інформація щодо впровадження результатів наукової роботи

Таблиця 8

№ з/п	Назва НДР	Де та як використано результати НДР упродовж першого року виконання НДР	Де та як використано результати НДР упродовж другого року виконання НДР	Де та як використано результати НДР упродовж третього року виконання НДР
1.	Розробити організаційні та методичні підходи до судово-психіатричної експертної оцінки розладів адаптації в учасників бойових дій	Національний університет охорони здоров'я ім. П. Л. Шупика, кафедра загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології — включено до програм тематичного удосконалення. ДУ «Інститут судової психіатрії МОЗ України» — включено до навчального плану навчальних дисциплін (силабусів) та програм заходів	Національний університет охорони здоров'я ім. П. Л. Шупика, кафедра загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології — включено до програм тематичного удосконалення. ДУ «Інститут судової психіатрії МОЗ України» — включено до навчального плану навчальних дисциплін (силабусів) та програм заходів	-

		безперервного професійного розвитку (навчальних семінарів). ДУ «Інститут судової психіатрії МОЗ України» та її територіальні філії судових експертиз — застосовується при проведенні судово-психіатричної експертизи.	безперервного професійного розвитку (навчальних семінарів). ДУ «Інститут судової психіатрії МОЗ України» та її територіальні філії судових експертиз — застосовується при проведенні судово-психіатричної експертизи.	
--	--	--	--	--

15. Участь у міжнародних грантових наукових проєктах (навести дані щодо участі авторів/виконавців проєкту у проєктах, що отримали фінансування за програмами грантової підтримки) — не було.

Таблиця 9

Назва/№	Сума гранту	Грантодавець

Результати НДР затверджені рішенням вченої ради від 30.12.2024, протокол № 10.

Керівник роботи

канд. мед. наук, ст. досл.
Інна МАРЦЕНКОВСЬКА

«27» березня 2025 року

М.П.

Заступник директора з наукової роботи та освітньої діяльності

д-р мед. наук, с. н. с.
Оксана ОЛІЙНИК

«27» березня 2025 року